

Олійник Олександра Олександрівна,

провідний бібліограф інформаційно-бібліографічного відділу Наукової бібліотеки

Одеського національного університету імені І. І. Мечникова

вул. Преображенська, 24, м. Одеса, 65082, Україна

тел.: (048) 722 12 10

e-mail: library@onu.edu.ua

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА ЯК КОМУНІКАТОР НАУКОВОЇ ЕТИКИ ТА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

У статті охарактеризовано поняття «академічна доброчесність» та «наукова етика», розкриваються ключові події та документи, які визначили політику сприяння академічній доброчесності та методи запобігання плагіату в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова. Показано як Наукова бібліотека ОНУ імені І. І. Мечникова взаємодіє з учасниками освітнього і наукового процесів, та яку роль відіграє. Зроблено висновок, що Наукова бібліотека ОНУ як науковий та просвітницький центр добре усвідомлює значення культури академічної доброчесності та готова активно діяти для її реального впровадження в освітній процес.

Ключові слова: академічна доброчесність, наукова етика, культура академічної доброчесності, плагіат, Наукова бібліотека Одеського національного університету імені І. І. Мечникова.

*«Академічна доброчесність є способом змінити цей світ.
Але спочатку змініть університет, а вже потім – світ».*

Юнґсуп Кім, учасник Конференції
Міжнародного центру академічної доброчесності

Академічна доброчесність – комплексне поняття, яке включає в себе загальне бачення і конкретні принципи того, яким має бути якісний освітній процес [6]. Стаття 42 Закону України «Про освіту» визначає академічну доброчесність як сукупність етичних принципів та правил, яких зобов'язані дотримуватись усі без виключення учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та/або провадження наукової (творчої) діяльності з метою підвищення якості навчання [8].

Питання етики є завжди актуальним у будь-якому контексті, а питання наукової етики тим більше з огляду на прагнення України інтегруватись у європейський і світовий освітній та науковий простори.

Ми живемо у глобалізованому світі, світі fake news та пост-правди, – вміння критично мислити є життєвою необхідністю в сьогоденні. Якісна освіта формує цінності та інтелектуальний потенціал людини. Інституційно закріпивши принципи академічної доброчесності в систему середньої та вищої освіти, ми створимо якіснішу та ефективнішу освітню сферу в Україні, яка виховуватиме професіоналів із цінностями, активною та свідомою громадянською позицією [6].

Для того, щоб краще зрозуміти суть академічної доброчесності, варто розглянути її у вигляді поняття. І почнемо власне з доброчесності. За визначенням, поданим у академічному тлумачному словнику української мови, «доброчесність» – це висока моральна чистота, чесність. Очевидно, що академічна доброчесність – це властивість, котра має бути притаманна науковцям, студентам, викладачам та іншим учасникам освітнього і наукового процесів, тобто учасникам академічної комунікації [7].

Міжнародний центр із академічної доброчесності (International Center for Academic Integrity) виокремлює постулати академічної доброчесності: чесність, довіра, справедливість, повага, відповідальність. Поняття «академічна доброчесності» включає в себе такі цінності як: запобігання шахрайству, фальшуванню та плагіату; підтримку академічних стандартів; чесність і ретельність у дослідженнях і науковому видавництві [13].

«Законодавство у сфері забезпечення академічної доброчесності ґрунтується на Конституції України і складається із Закону України «Про академічну доброчесність», спеціальних законів у сфері освіти і науки (Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про фахову передвищу освіту», «Про професійну (професійно-технічну) освіту», «Про позашкільну освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність»), інших законів України та актів законодавства, прийнятих на їх виконання, міжнародних договорів України, згода на обов'язковість яких надана в установленому порядку [5, с. 9]».

Державні нормативні документи не дають чітких правил застосування сучасних інструментів та розвитку механізму впровадження цінностей академічної доброчесності. Але їх достатньо для ВНЗ, щоб розробити положення для боротьби з академічною недоброчесністю, проводити просвітницьку діяльність, ініціювати обговорення серед студентів, науковців, підготувати внутрішні документи, що регулювали б питання покарання у разі виявлення плагіату та впроваджувати курси академічного письма.

Міжнародна практика показала, що ключовим у питанні академічної доброчесності та дотримання наукової етики є Заклади Вищої Освіти. Координатор з навчання та інформаційної грамотності в Каліфорнійському державному університеті – Лінн Лемперт вважає, що «роль бібліотекаря у боротьбі з плагіатом, є до кінця невизначеною, адже важливим питанням є наявність певних повноважень у бібліотекаря втручатись у навчальний процес» [15]. Також вона вважає, що «популяризація інформаційної грамотності, роз'яснення бібліографічних стилів є подібною практикою до курсів з академічного письма і тому бібліотекарі повинні долучитись до теми академічної доброчесності через поєднання її з темою інформаційної грамотності та інформаційного пошуку» [15]. Отже доречно буде вважати, що бібліотеки ЗВО, наукові бібліотеки виступають комунікаторами в просвітництві та формуванні культури академічної доброчесності та наукової етики.

У 2016 р. був започаткований 4-річний «Проект сприяння академічній доброчесності в Україні» за сприяння Американських Рад з міжнародної освіти («Strengthening Academic Integrity in Ukrainian Higher Education Program»). У проекті брали участь десять ЗВО України. Ініціатива була спрямована на інтеграцію принципів академічної доброчесності у системи вищих навчальних закладів України, поширення кращих практик щодо академічної доброчесності на українські реалії. Це важливий крок для покращення якості освіти в Україні, обізнаності студентів, викладачів та адміністрації щодо головних принципів академічної доброчесності [6].

Американські Ради з міжнародної освіти продовжують працювати в Україні над інтеграцією принципів академічної чесноти. Тому з вересня 2020 р. за сприяння Посольства США в Україні, Міністерства освіти і науки України та Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти (НАЗЯВО) розпочато впровадження нового проекту «Ініціатива академічної чесноти та якості освіти» (Academic Integrity and Quality Initiative – Academic IQ). Метою проекту є інституалізація принципів академічної чесноти в освітньому процесі ЗВО та установ середньої освіти. У проекті беруть участь 60 ЗВО України [6]. Серед них і Одеський національний університет імені І. І. Мечникова завдяки ініціативі професора В. М. Хмарського, на той час проректора з науково-педагогічної роботи, Голови Науково-методичної ради та представництва Центру забезпечення якості освіти Університету [4].

Американські Ради співпрацюють із центрами внутрішнього забезпечення якості освіти університету та надають інструментарії для опитування студентів та викладачів, пропонують методологію правильного опитування студентів, надають консультації для покращення ситуації з академічною доброчесністю в університеті [6]. Невід'ємною частиною реалізації програми проекту стають бібліотеки. Своєю діяльністю бібліотеки ВНЗ завжди сприяли реалізації державної політики у галузі науки і культури, забезпечуючи безперервну освіту, підвищення професійного, загальноосвітнього та культурного рівня користувачів [2].

У межах проекту було проведено опитування фахівців університетських бібліотек, у ході якого було виявлено, що здебільшого з академічної доброчесності проводяться такі заходи як лекції з інформаційної культури. Учасники опитування визначили такі форми заходів, як найбільш ефективні: семінари, тренінги, круглі столи, діалогові та консультаційні форми роботи, інформаційні заняття, проте, наразі, перевагу надають лекціям [7].

Наукова бібліотека ОНУ імені І. І. Мечникова приймає безпосередню участь в поширенні принципів академічної доброчесності та співпрацює з факультетами та кафедрами університету у проведенні просвітницької роботи зі студентами та співробітниками на тему «Культура академічної доброчесності». У своїй діяльності для забезпечення якості освіти виконує низку завдань: безперешкодний доступ до інформації, створення повнотекстових баз даних, надання бібліографічних довідок, створення та поповнення інституційного

репозитарію для популяризації наукового доробку викладачів університету [16], виступаючи як інструментом впровадження принципів академічної доброчесності (інформаційно-консультативне супроводження співробітників та здобувачів освіти), так і інструментом контролю дотримання академічної доброчесності (обов'язкова перевірка навчально-методичних, дипломних робіт на плагіат за допомогою антиплагіатної інтернет-системи «Unicheck»).

Наукова бібліотека як інструмент впровадження принципів академічної доброчесності.

Одним із напрямів діяльності Інформаційно-бібліографічного відділу НБ ОНУ є постійне підвищення інформаційної культури, навичок роботи з інформаційними ресурсами, як на традиційних, так і на електронних носіях студентів, аспірантів, професорсько-викладацького складу та інших користувачів бібліотеки.

За допомогою лекцій, семінарів та лекцій-презентацій, індивідуальної роботи зі студентами та користувачами бібліотеки, працівниками наукової бібліотеки ОНУ формуються принципи академічної доброчесності, а також відповідальний та самостійний підхід до навчання, критичне мислення та вміння аналізувати. Теми лекцій які проводять співробітник Наукової бібліотеки ОНУ:

- ✓ Тема: «Основи бібліографічної грамотності: оформлення списку використаної літератури та посилань у наукових публікаціях».

Мета: ознайомити здобувачів освіти з поняттям та основними принципами бібліографічної грамотності, розглянути нормативні документи (державні стандарти) для забезпечення принципів оформлення бібліографічних описів, посилань та виносок, ознайомитись з міжнародними стилями оформлення списку літератури та з транслітерацією текстів.

- ✓ Тема: «Пошук актуальної та достовірної інформації – міжнародні БД»

Мета: навчити аналізувати ресурси які необхідні для проведення власних досліджень і навчання, навчити пошуку за релевантністю, правильному використанню авторитетних джерел інформації, ознайомити з основними джерелами для пошуку: передплатні бази даних наукової інформації, електронний каталог, репозитарій університетської бібліотеки. Здобувачі освіти повинні знати і вміти використовувати всі доступні інформаційні ресурси та інструменти пошуку і відбору авторитетних наукових джерел [7].

- ✓ Тема: «Загальні правила цитування та посилання на використані джерела»

Мета: ознайомити з правилами оформлення наукової роботи за стандартом/ міжнародним стилем цитування та як правильно вказувати посилання на використані джерела, детально вивчити міжнародні стилі оформлення списку літератури та їх транслітерація.

- ✓ Тема: «Оформлення наукових публікацій у журналах та збірниках»

Мета: ознайомити з загальними правилами оформлення публікації, ознайомити з обов'язковими елементами публікації та правила її розміщення, розглянути нормативні документи (державні стандарти).

- ✓ Тема: «Академічна доброчесність – наукова робота без плагіату».

Мета: ознайомити студентів із поняттям та основними принципами «академічна доброчесність», розглянути нормативно-правову базу, розглянути явище плагіату та шляхи боротьби із ним, його різновидами, пояснити вплив плагіату, ознайомити студентів з існуючим програмним забезпеченням, що розпізнає академічний плагіат у текстах [7].

Наукова бібліотека як інструмент контролю за дотриманням академічної доброчесності.

Перевірка роботи на плагіат – це актуальна тенденція в світовій освіті і науці. Кожен заклад вищої освіти опановує новітні технології для полегшення роботи викладачів і наукових керівників, навчання студентів та здобуття наукових ступенів. Наукова бібліотека ОНУ використовує відповідні новітні технології, щодо запобігання та виявлення академічного плагіату в наукових роботах: наукових, науково-педагогічних, педагогічних, інших працівників і здобувачів вищої освіти [2].

Одеським національним університетом імені І. І. Мечников було підписано контракт з компанією «Unicheck». UNICHECK – це сервіс з перевірки робіт на ознаки плагіату. Створений українськими розробниками у 2014 р., в основі сервісу складний алгоритм аналізу тексту, розроблений лінгвістами, викладачами та ІТ-спеціалістами. Система розкладає текст на окремі фрази та шукає збіг у режимі реального часу через Інтернет чи в документах із бібліотеки користувача, при цьому програма розпізнає підміну символів у тексті (спосіб обману систем пошуку плагіату – заміна символів схожими символами з іншого алфавіту). Також Unicheck визначає цитати та виноски, автоматично виключаючи їх зі звіту. Може використовуватись on-line або інтегруватись з навчальними системами ЗВО [15].

«Безумовно, перевірка на плагіат потрібна, але вона не має стати каральним інструментом або універсальною пігулкою. Навпаки – це показник успішності спільної роботи

здобувача та наукового керівника» [1, с. 31]. Отриманні результати у звіті, щодо перевірки тексту на унікальність носять рекомендаційний характер і є лише допоміжними матеріалами для забезпечення роботи Експертної комісії.

Виходячи з усього сказаного для того, щоб запустити процес змін, потрібна взаємна довіра, повага, відповідальність, тривала і системна робота у вищих навчальних закладах. Потрібно формувати нові підходи до проведення наукової та академічної діяльності всередині академічної та університетської спільноти, формувати академічну культуру, як певний стиль життя і поведінки на усіх її рівнях. Важливими є як формальні аспекти академічної культури (закони, нормативно-правові акти), так і неформальні аспекти (звички, традиції, неформальні практики) [10].

В свою чергу співробітники Наукової бібліотеки ОНУ імені І. І. Мечникова для підвищення кваліфікації та для ознайомлення з новими тенденціями відвідують семінари, вебінари та конференції з тем: «Авторський договір та авторське право», «Бібліотечно-інформаційна діяльність та сучасні освітньо-інформаційні технології: теорія і практика», «Міжнародна співпраця культурних інституцій під час війни: досвід, потенціал, кейси», «Знайомство з Research4Life: початок використання» та інші.

Отже, бібліотеки університетів як наукові та просвітницькі центри добре усвідомлюють значення культури академічної доброчесності та готові активно діяти для її реального впровадження в освітянському процесі. Саме їм відведено роль ключового гравця у впровадженні та сприянні стійкої академічної доброчесності в освітянському середовищі. Формування інформаційної грамотності та культури інформаційного пошуку, боротьба з плагіатом, закріплення навиків із дотримання академічної культури користувачів, сприяння дотриманню авторського права у створенні, поширенні та використанні академічних творів тощо – всі ці завдання наразі успішно вирішує наша бібліотека [1, с.11–12].

Список використаних джерел.

1. Бібліотека в освітньому просторі : бібліотека ЗВО як центр формування академічної доброчесності / голов. ред. О. Б. Айвазян; ред.кол.: О. О. Мацей, [та ін.]. – Хмельницький : ХНУ, 2020. – 44 с. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <http://library.khmnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/12/buletен25.pdf> (дата звернення 16.11.2023). – Загол. з екрана.
2. Воскобойнікова-Гузєва О. В. Академічна доброчесність та бібліотеки: програма підвищення кваліфікації працівників бібліотек / О. В. Воскобойнікова-Гузєва, [та ін.] // Укр. біб. асоц. – Київ : УБА, 2018. – 40 с. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://www.donnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/8/2019/08/Programa-pidvishhennya-kvalifikaczi%D1%97-praczivnikiv-biliotek.pdf> (дата звернення: 16.11.2023). – Загол. з екрана.
3. Етичний кодекс ученого України [Електронний ресурс] : Постанова загальних зборів НАН України № 2 від 15.04.2009 // Законодавство України : інформ.-пошук. система / Верховна Рада України. – Електронні текстові дані. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0002550-09#Text> (дата звернення 16.11.2023). – Загол. з екрана.
4. Кукзнецова Н. В. Участь ОНУ імені І.І. Мечникова у проєкті «Ініціатива академічної доброчесності та якості освіти» / Н. В. Кукзнецова // Центр забезпеч. якості освіти Одес. нац. ун-

- ту. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://onu.edu.ua/uk/osvita/uchast-onu-imeni-ii-mechnykova-u-proiekti-initsiatyva-akademichnoi-dobrochesnosti-ta-iakosti-osvity> (дата звернення: 16.11.2023). – Загол. з екрана.
5. Методичні рекомендації щодо забезпечення академічної доброчесності в закладах загальної середньої та позашкільної освіти / авт.-уклад.: К. О. Годік, О. Г. Фіданян, О. І. Федосєєв. – Київ : КІПНЗ «Київ. Мала акад. наук учн. молоді», [та ін.], 2021. – 46 с. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: https://kman.kyiv.ua/wpcontent/uploads/2021/03/metod_rekomendacziyi_akadem_dobrochesn_ist.pdf (дата звернення: 16.11.2023). – Загол. з екрана.
  6. Москалевич Є. Доброчесність та культура Ctrl+C/Ctrl+V [Електронний ресурс] / Є. Москалевич // American Councils for international education. – Київ, 2020, 3 листоп. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://americancouncils.org.ua/dobrochesnist-ta-kultura-ctrl-c-ctrl-v/> (дата звернення: 15.11.2023). – Загол. з екрана.
  7. Навчання студентів академічній доброчесності у бібліотеці ВНЗ : методичні поради / Укр. бібл. асоц. ; авт.-уклад.: Л. В. Савенкова, С. О. Чуканова. – Київ : УБА, 2016. – 39 с. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://www.donnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/8/2019/08/Navch.stud.AD-u-bibliot.VNZ.pdf> (дата звернення: 16.11.2023). – Загол. з екрана.
  8. Про Освіту [Електронний ресурс] / Закон України № 3143-IX від 10.06.2023 // Законодавство України : інформ.-пошук. система / Верх. Рада України. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2145-19/page3> (дата звернення: 16.11.2023). – Загол. з екрана.
  9. Сацик В. Академічна доброчесність: міфічна концепція чи дієвий інструмент забезпечення якості вищої освіти? [Електронний ресурс] / В. Сацик. – Електрон. текст. дані. – [Україна], 16 берез. 2017. – Режим доступу: <http://education-ua.org/ua/articles/930-akademichna-dobrochesnist-mifichna-kontseptsiya-chi-dievij-instrument-zabezpechennyayakosti-vishchoji-osviti> (дата звернення 16.11.2023). – Загол. з екрана.
  10. Семененко Л. П. Академічна доброчесність — запорука якісної освіти / Л. П. Семененко // Роль біб. у створ. когнітивного ресурсу суспільства знань: технології, освіта, наука : зб. наук. пр. – Харків, 2016. – С. 145-150. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://repository.kpi.kharkov.ua/items/63208c86-a980-430e-8981-f8f0326744a6> (дата звернення 16.11.2023). – Загол. з екрана.
  11. Сучасна інформаційно-бібліотечна освіта: метаморфози навчального дизайну : зб. матеріал. 9-ї міжнар. наук.-практ. конф., 3-4 берез. 2021 р. / Укр. бібл. асоц., редкол. : В. С. Пашкова, [та ін.]. – Київ : УБА, 2021. – 149 с. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу : <https://eportfolio.kubg.edu.ua/data/conference/7467/document.pdf> (дата звернення 16.11.2023). – Загол. з екрана.
  12. Терехова Л. Путівник з академічної доброчесності для позашкілля / Л. Терехова // Academic IQ – Київ, 2022. – 86 с. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://academiq.org.ua/wpcontent/uploads/2022/10/Putivnyk-z-akademichnoyi-dobrochesnosti-dlya-rozashkilllya.pdf> (дата звернення: 16.11.2023). – Загол. з екрана.
  13. Фундаментальні цінності академічної доброчесності / ред. Т. Фішман ; пер. з англ. – Південна Каліфорнія, 1999. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: https://www.donnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/8/2019/08/Fundam.czinnosti-Akad.dobroch_.pdf (дата звернення: 16.11.2023). – Загол. з екрана.
  14. Якуніна Н. В. Основи формування культури академічної доброчесності в бібліотеці [Електронний ресурс] / Н. В. Якуніна, [та ін.]. – Київ : УБА, 2016. – 41 с. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/65695> (дата звернення: 16.11.2023). – Загол. з екрана.
  15. Lampert L. D. Combating student plagiarism: an academic librarian's guide / L.D. Lampert. – Witney : Chandos Publishing (Oxford) Limited, 2008. – 183 р. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу : <https://www.sciencedirect.com/book/9781843342823/combating-student-plagiarism> (дата звернення 16.11.2023). – Загол. з екрана.
  16. Unichек [Електрон. ресурс] // Вікіпедія : вільна енциклопедія. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://uk.wikipedia.org/wiki/Unichек> (дата звернення 16.11.2023). – Загол. з екрана.

References

- [1]. *Biblioteka v osvithnomu prostori : biblioteka ZVO yak tsestr formuvannia akademichnoi dobrochesnosti [The library in the educational space: the library of ZVO as a center for the formation of academic integrity]*. Khmelnytskyi, 2020, 44 p. Available at: <http://library.khmnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/12/buleten25.pdf>
- [2]. Voskoboinikova-Huzieva O. V. Akademichna dobrochesnist ta biblioteky: prohrama pidvyshchennia kvalifikatsii pratsivnykiv bibliotek [Academic integrity and libraries: a program of professional development of library workers]. *Ukr. bib. asots.* Kyiv, 2018, 40 p. Available at: <https://www.donnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/8/2019/08/Programa-pidvyshhennya-kvalifikaczi%D1%97-pracziivnykiv-biliotek.pdf>
- [3]. Etychnyi kodeks uchenoho Ukrainy : Postanova zahalnykh zboriv NAN Ukrainy № 2 vid 15.04.2009 [Code of ethics of a scientist of Ukraine : Resolution of the general meeting of the National Academy of Sciences of Ukraine No. 2 dated 04.15.2009]. *Zakonodavstvo Ukrainy : inform.-poshuk. systema.* Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0002550-09#Text>
- [4]. Kukznetsova N. V. Uchast ONU imeni I.I. Mechnykova u proiekti «Initsiatyva akademichnoi dobrochesnosti ta yakosti osvity» [Participation of I. I. Mechnikov ONU in the project "Initiative of academic integrity and quality of education"]. *Tsestr zabezpech. yakosti osvity Odes. nats. un-tu.* Available at: <https://onu.edu.ua/uk/osvita/uchast-onu-imeni-ii-mechnykova-u-proiekti-initsiatyva-akademichnoi-dobrochesnosti-ta-iakosti-osvity>
- [5]. Hodik K. O., Fidanian O. H., Fedoseiev O. I. Metodychni rekomendatsii shchodo zabezpechennia akademichnoi dobrochesnosti v zakladakh zahalnoi serednoi ta pozashkilnoi osvity [Methodological recommendations for ensuring academic integrity in institutions of general secondary and extracurricular education]. Kyiv, 2021, 46 p. Available at: https://kman.kyiv.ua/wpcontent/uploads/2021/03/metod_rekomendacziyi_akadem_dobrochesnist.pdf
- [6]. Moskalevych Ye. Dobrochesnist ta kultura Ctrl+C/Ctrl+V [Virtue and Culture Ctrl+C/Ctrl+V]. *American Councils for international education.* Available at: <https://americancouncils.org.ua/dobrochesnist-ta-kultura-ctrl-c-ctrl-v/>
- [7]. Savenkova L. V., Chukanova S. O. *Navchannia studentiv akademichnii dobrochesnosti u bibliotetsi VNZ : metodychni porady [Teaching students academic integrity in the university library: methodical advice]*. Kyiv, 2016, 39 p. Available at: <https://www.donnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/8/2019/08/Navch.stud.AD-u-bibliot.VNZ.pdf>
- [8]. Pro Osvitu : Zakon Ukrainy № 3143-IX vid 10.06.2023 [On Education: Law of Ukraine No. 3143-IX dated 06/10/2023]. *Zakonodavstvo Ukrainy : inform.-poshuk. systema.* Available at: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2145-19/page3>
- [9]. Satsyk V. *Akademichna dobrochesnist: mifichna kontseptsiiia chy diievyi instrument zabezpechennia yakosti vyshchoi osvity? [Academic integrity: a mythical concept or an effective tool for ensuring the quality of higher education?]*. Available at: <http://education-ua.org/ua/articles/930-akademichna-dobrochesnist-mifichna-kontseptsiya-chi-dievij-instrument-zabezpechennyayakosti-vishchoji-osviti>
- [10]. Semenenko L. P. Akademichna dobrochesnist — zaporuka yakisnoi osvity [Academic integrity is the key to quality education]. *Rol bib. u stvor. kohnityvnoho resursu suspilstva znan: tekhnolohii, osvita, nauka : zb. nauk. pr.* Kharkiv, 2016, pp. 145–150. Available at: <https://repository.kpi.kharkov.ua/items/63208c86-a980-430e-8981-f8f0326744a6>
- [11]. *Suchasna informatsiino-bibliotekna osvita: metamorfozy navchalnoho dyzainu : zb. material. 9-i mizhnar. nauk.-prakt. konf., 3-4 berez. 2021 r. [Modern information and library education: metamorphoses of educational design: coll. material. 9th International science and practice conference, March 3-4. 2021]*. Kyiv, 2021, 149 p. Available at: <https://eportfolio.kubg.edu.ua/data/conference/7467/document.pdf>
- [12]. Terekhova L. Putivnyk z akademichnoi dobrochesnosti dlia pozashkillia [A guide to academic integrity for extracurriculars]. *Academic IQ.* Kyiv, 2022, 86 p. Available at: <https://academiq.org.ua/wpcontent/uploads/2022/10/Putivnyk-z-akademichnoyi-dobrochesnosti-dlya-pozashkillia.pdf>

- [13]. *Fundamentalni tsinnosti akademichnoi dobrochesnosti [Fundamental values of academic integrity]*. Southern California, 1999. Available at: https://www.donnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/8/2019/08/Fundam.czinnosti-Akad.dobroch_.pdf
- [14]. Yakunina N. V. *Osnovy formuvannia kultury akademichnoi dobrochesnosti v bibliotetsi [Basics of forming a culture of academic integrity in the library]*. Kyiv, 2016, 41 p. Available at: <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/65695>
- [15]. Lampert L. D. *Combating student plagiarism: an academic librarian's guide*. Witney, 2008, 183 p. Available at: <https://www.sciencedirect.com/book/9781843342823/combating-student-plagiarism>
- [16]. Unicheck. *Wikipedia: the free encyclopedia*. Available at: <https://uk.wikipedia.org/wiki/Unicheck>

Oliinyk O.

Chief Bibliographer Scientific Library of the
Odessa I.I. Mechnikov National University
24 Preobrazhenskaya St., Odessa, 65082, Ukraine
tel.: (048) 722 12 10
e-mail: library@onu.edu.ua

THE SCIENTIFIC LIBRARY AS A COMMUNICATOR OF SCIENTIFIC ETHICS AND ACADEMIC CHARITY

The article characterizes the concepts of "academic integrity" and "scientific ethics", reveals key events and documents that determined the policy of promoting academic integrity and methods of plagiarism prevention at I. I. Mechnikov Odesa National University. It is shown how the Scientific Library of I. I. Mechnikov ONU interacts with the participants of the educational and scientific processes, and what role it plays. It was concluded that the Scientific Library of ONU as a scientific and educational center is well aware of the importance of the culture of academic integrity and is ready to actively act for its real implementation in the educational process.

Key words: academic integrity, scientific ethics, culture of academic integrity, plagiarism, Scientific Library of Odesa National University named after I. I. Mechnikov.